

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Mevrouw M.A.M. Adriaansens en heer R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage

Den Haag, 23 mei 2023

Ons kenmerk : ACM/UIT/595315
Contactpersoon : [vertrouwelijk]
Onderwerp : ACM/22/176878 Informatie volumecorrectieregeling
Bijlage: : Onderzoeksrapport volumecorrectieregeling

Geachte mevrouw Adriaansens en heer Jetten,

Met deze brief wil ik u graag berichten dat de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de volumecorrectieregeling (hierna: VCR) uit de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) per 1 januari 2024 buiten toepassing laat bij de vaststelling van de transporttarieven van de netbeheerders elektriciteit.

Hieronder licht ik toe welk proces hieraan is voorafgegaan en hoe ik hiertoe ben gekomen. Gedurende het hieronder beschreven traject heeft de ACM uw departement op medewerkersniveau al met regelmaat geïnformeerd.

Aanleiding volumecorrectieregeling

Met ingang van 1 januari 2014 is de VCR voor bepaalde grootverbruikers (hierna: VCR-bedrijven) geïntroduceerd in de E-wet.¹ Ingevolge deze wetwijziging krijgen VCR-bedrijven, gekenmerkt door een hoog elektriciteitsverbruik en een relatief vlak verbruiksprofiel, een procentuele korting van maximaal 90% op de bij hen in rekening gebrachte volumes voor de transporttarieven. Deze korting werd destijds door het kabinet gerechtvaardigd op grond van een aantal voordelen die deze VCR-bedrijven zouden leveren voor het netbeheer, waardoor zij relatief lagere kosten zouden veroorzaken dan andere verbruikers. De belangrijkste doelstelling van de wetwijziging was een industriepolitieke, namelijk het verbeteren van de concurrentiepositie van de energie-intensieve industrie, omdat er in andere Europese landen vergelijkbare regelingen golden.²

Uitspraak Europese Hof van Justitie: exclusieve taak ACM

Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft op 2 september 2021 een uitspraak gedaan in een zaak over de onafhankelijkheid van de Duitse energietoezichthouder.³ Ingevolge deze uitspraak mogen bepaalde regels op het gebied van energie niet door de wetgever vastgesteld worden, maar is dit een exclusieve taak voor de onafhankelijke nationale regulerende instantie van een lidstaat. Dit geldt ook voor de VCR. De ACM heeft dit in een nieuwsbericht op 29 november 2021 bekendgemaakt.⁴ Dit betekent onder meer dat de regeling niet langer thuishoort in de E-wet, maar in de door de ACM vastgestelde tariefstructuren in de Tarievcodes elektriciteit. In antwoord op Kamervragen heeft u hierover gemeld dat deze regeling niet

¹ Wijziging van de Elektriciteitswet 1998 (volumecorrectie nettarieven voor de energie-intensieve industrie), Kamerstukken II, 2013-2014, 33777 nr. 1.

² Kamerstukken II, 2013-2014, 33777, nr. 3. Zie ook de Uitvoerings- en handhavingstoets van de ACM hierop, 'UHT Wetsvoorstel Volumecorrectie nettarieven voor de energie-intensieve industrie', 26 september 2013.

³ ECLI:EU:C:2021:662.

⁴ [Uitspraak Europees hof heeft gevolgen voor de energietaken van de ACM | ACM.nl](https://www.acm.nl/nieuws/uitspraak-europese-hof-heeft-gevolgen-voor-de-energietaken-van-de-acm).

opgenomen had mogen worden in de E-wet en ook niet meer zal terugkomen in het wetsvoorstel van de Energiewet.⁵

De ACM heeft in genoemd nieuwsbericht aangegeven de VCR in 2022 ongemoeid te zullen laten en ondertussen te gaan onderzoeken of een dergelijke regeling voor grootverbruikers nog mogelijk en wenselijk is. In vervolg daarop heeft de ACM in juli 2022 bekendgemaakt ook in 2023 de regeling nog ongemoeid te zullen laten, hangende een extern onderzoek waartoe zij opdracht had gegeven. Daarbij heeft de ACM tevens aangegeven dat als uit dat onderzoek de noodzaak en proportionaliteit van de regeling niet zouden blijken, de ACM kan besluiten de VCR per 2024 te laten vervallen.⁶

Onderzoek ACM en extern onderzoek

Het uitgangspunt voor het onderzoek is de Europeesrechtelijke verplichting dat de tarieven kostenreflectief dienen te zijn. Dit betekent dat het opnemen van een met de VCR vergelijkbare regeling in de Tarieencode elektriciteit gerechtvaardigd moet zijn op basis van de werkelijk gemaakte kosten. De ACM heeft in het voorjaar van 2022 eerst de totstandkoming van de VCR onderzocht. Daarbij heeft zij noch in de parlementaire geschiedenis, noch in andere bronnen, een kwantitatieve onderbouwing kunnen vinden op basis waarvan zij een dergelijke kortingsregeling kan rechtvaardigen. De ACM heeft daartoe ook gesprekken gevoerd met uw departement, andere nationale regulerende instanties, diverse VCR-bedrijven en afnemersorganisaties. Bij gebrek aan een kwantitatieve onderbouwing heeft de ACM in de zomer van 2022 een extern onderzoek ingesteld naar de vraag of de betreffende groep grootverbruikers vanwege hun karakteristieken zodanig minder kosten veroorzaakten ten opzichte van andere verbruikers, dat dit een aanpassing van de tariefstructuren noodzakelijk maakt.

Uit het onderzoek, dat is uitgevoerd door Royal HaskoningDHV, is gebleken dat er ook geen kwantitatieve onderbouwing is voor de VCR. Op 2 maart 2023 heeft de ACM het onderzoeksrapport openbaar geconsulteerd.⁷ Eenieder heeft tijdens een periode van drie weken de mogelijkheid gehad op het onderzoek te reageren.

Zienswijzen op het onderzoek

De ACM heeft van 17 partijen zienswijzen ontvangen naar aanleiding van de consultatie, waarvan het merendeel van VCR-bedrijven afkomstig was. Deze zienswijzen zagen slechts gedeeltelijk op het onderzoeksrapport. Het merendeel zag op de aankondiging van de ACM de VCR vanaf 2024 buiten toepassing te laten bij gebrek aan een kwantitatieve onderbouwing voor de regeling. U vindt het rapport als bijlage bij deze brief. De zienswijzen worden samen met de reactie van de ACM op de website van de ACM gepubliceerd.⁸ De ACM heeft partijen reeds mondeling op de hoogte gesteld van haar reactie tijdens een stakeholderbijeenkomst op 16 mei 2023.

Voor zover de zienswijzen zien op de inhoud van het onderzoeksrapport, hebben de onderzoekers ter verduidelijking een nadere toelichting gegeven tijdens bovengenoemde stakeholderbijeenkomst. De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassingen van het rapport en de bijbehorende conclusies.

Voor zover de zienswijzen zien op de belangenafweging van de ACM, is een veelvoorkomende zienswijze dat de afschaffing van de VCR nadelig is voor de concurrentiepositie van VCR-bedrijven en het gelijke speelveld in Europa. Daarom roepen VCR-bedrijven de ACM op een alternatieve regeling in te stellen, de VCR aan te passen (door bijvoorbeeld flexibiliteit te stimuleren), of in ieder geval een overgangsregeling te hanteren. De bedrijven geven daarnaast aan dat zij mogelijk minder kunnen investeren in de energietransitie als de VCR komt te vervallen.

---

⁵ Aangangsel Handelingen II 2021/22, nr. 1849.

⁶ [ACM onderzoekt korting grootverbruikers elektriciteit en laat deze in 2023 onveranderd | ACM.nl](#).

⁷ [Consultatie onderzoek naar de volumecorrectieregeling | ACM.nl](#).

⁸ Zie www.acm.nl.

Reactie op de zienswijzen en afwegingen van de ACM

De ACM heeft in haar reactie op de zienswijzen toegelicht dat de concurrentiepositie van partijen weliswaar een valide belang is, maar dat de ACM daarmee geen rekening kan houden bij haar tariefregulering. De tariefregulering ziet onder meer op de bevordering van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de elektriciteitsmarkt, maar niet op de beïnvloeding van de internationale concurrentiepositie van partijen op andere markten dan de elektriciteitsmarkt.

Wat betreft alternatieve regelingen, bijvoorbeeld met het oog op de stimulering van flexibiliteit, onderzoekt de ACM aanpassingen in de tariefstructuren. De aanpassingen zijn niet specifiek gericht op of beperkt tot VCR-bedrijven en in de kern wezenlijk anders dan de VCR.

Verder merkt de ACM op dat de VCR een verdelingsvraagstuk betreft: als één groep afnemers, in dit geval de VCR-bedrijven, een korting ontvangt ten opzichte van de kosten die zij veroorzaken, dan moeten de andere afnemers, in dit geval de andere grootverbruikers en kleinverbruikers, in verhouding meer betalen dan de kosten die zij veroorzaken. Nu niet is aangetoond dat de VCR-bedrijven ook daadwerkelijk lagere netkosten veroorzaken, ziet de ACM geen aanleiding voor een dergelijke regeling. Er is geen rechtvaardiging voor het blijven hanteren van de VCR en evenmin aanleiding om een vervangende regeling op te nemen in de Tarievenscode elektriciteit. De netbeheerders onderschrijven deze conclusie ook in een gezamenlijke reactie op de consultatie van het onderzoek, waarin zij aangeven dat er geen cijfermatige onderbouwing is voor de VCR vanuit het kostenveroorzakingsprincipe.

Met betrekking tot de zienswijze van partijen ten aanzien van de voor hen benodigde investeringsruimte in het kader van de energietransitie, merkt de ACM op dat het een eigen verantwoordelijkheid van deze partijen is om in duurzaamheid te investeren. Het feit dat zij niet langer in aanmerking kunnen komen voor een (niet gerechtvaardigde) korting in de vorm van de VCR kan geen voorwendsel zijn voor het afwentelen van die eigen verantwoordelijkheid.

Op basis van de hiervoor genoemde onderzoeken en afwegingen is de ACM ertoe gekomen de VCR per 1 januari 2024 buiten toepassing te laten bij het vaststellen van de transporttarieven van netbeheerders. Dit betekent dat de ACM ervan uitgaat dat de netbeheerders per 1 januari 2024 geen korting meer verlenen aan de VCR-bedrijven.

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

drs. M.R. Leijten
bestuurslid